

Fedőlap

**Az előterjesztés közgyűlés elé kerül
Az előterjesztés tárgyalásának napja: 2018. 01. 25.**

Javaslat az étel láda elhelyezése feltételeinek megtárgyalására

Előadó: a polgármester

Előkészítő: Dr. László Borbála Humán Szolgáltatási osztályvezető
Prajdné Kustán Erzsébet ügyintéző

Meghívott: -

Véleményező bizottságok:

szociális, egészségügyi és lakásügyi bizottság	2018. 01. 23.
pénzügyi bizottság	2018. 01. 23.
gazdasági bizottság	2018. 01. 23.
ügyrendi, igazgatási és jogi bizottság	2018. 01. 23.

A napirendi pont rövid tartalma:

A Közgyűlés a 843/2017. (XII. 14.) határozatában felkérte a polgármestert az ételadományok gyűjtését szolgáló étel láda elhelyezésével kapcsolatos előkészítő munka elvégzésére. A Dunaújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályával és az Élelmiszer-biztonsági és Állategészségügyi Osztállyal történt egyeztetés adatai alapján a közgyűlés döntése szükséges arról, hogy kívánja-e az étel láda elhelyezésében az önkormányzat közreműködését.

A napirendi pont előkészítőinek adatai:

Osztály neve: Humán Szolgáltatási Osztály	Iktatószám: 199-2/2018.
Ügyintéző neve: Prajdné Kustán Erzsébet	Ügyintéző telefonszáma: 25/544-324
Ügyintéző aláírása: Prajdné Kustán Erzsébet s.k.	Osztályvezető aláírása: Dr. László Borbála s.k.

I. Az előterjesztés szakmai felülvizsgálatára vonatkozó adatok:

1. Közbeszerzési szempontú felülvizsgálatára vonatkozó adatok: -

2. Költségvetési szempontú felülvizsgálatra vonatkozó adatok:

Költségvetési szempontú felülvizsgálatot végző személy:	Dudás Pálné s.k.
Leadás dátuma: 2018. 01. 18.	Ellenőrzés dátuma: 2018. 01. 18.
Észrevétel:	Van/Nincs
Amennyiben van:	

II. Törvényességi ellenőrzésre vonatkozó adatok:

Törvényességi ellenőrzést végző személy:	Dr. Petánszki Lajos s.k.
Leadás dátuma: 2018. 01. 18.	Ellenőrzés dátuma: 2018. 01. 19.
Törvényességi észrevétel:	Van/Nincs
Amennyiben van:	-

Az elfogadáshoz szükséges szavazati arány: egyszerű/minősített

A tárgyalás módja: Nyílt ülés

Egyéb megjegyzések:

JAVASLAT

az étel láda elhelyezése feltételeinek megtárgyalására

Tisztelt Közgyűlés!

A Közgyűlés a Dunaújváros területén étel láda elhelyezéséről szóló képviselői indítvány megtárgyalásáról szóló 843/2017. (XII. 14.) határozatában felkérte a polgármestert az ételadományok gyűjtését szolgáló étel láda elhelyezésével kapcsolatos előkészítő munka elvégzésére **(az előterjesztés 1. számú melléklete)**.

Az étel ládába bárki beteheti ételadományát és onnan bárki elviheti az ételt. Az ország több pontján helyeztek el már étel ládát a szociálisan rászorulóknak számára napi létszükségletük minimális biztosítására, melyet civil közösségek, civil szervezetek és egyházi szervezetek működtetnek. Legutóbb Dunaföldváron helyeztek el ételdobozt, amelyet egy egyesület működtet. A www.duol.hu hírportálon megjelent írás szerint a dunaföldvári ételdoboz „a jó pár adományozónak köszönhetően naponta megtelik. Majd naponta kiürül.Volt már benne sok-sok pékáru, gyümölcs, édesség, házi sütemény, tartós élelmiszer, befőtt, de főtt étel – leves, kocsonya, pörkölt, töltött káposzta, paprikás krumpli is.” **(az előterjesztés 2. számú melléklete)**.

Az előkészítő osztály írásban megkereste a Dunaújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályát az étel ládával kapcsolat állásfoglalás kialakítására. A Népegészségügyi Osztály tájékoztatása szerint **(az előterjesztés 3. számú melléklete)**:

- „a gyűjtőláda elhelyezése szennyező környezeti hatásoktól védetten történjék,
- zárható kialakítással, rendelkezzen mosható-, fertőtleníthető felülettel,
- az elvart megfelelő higiénés állapot fenntartása érdekében folyamatos felügyeletét, takarítását, fertőtlenítését biztosítani szükséges,
- takarításához ivóvíz minőségű vízvételi lehetőség biztosítása szükséges,
- környezetében a rovarok- és rágcsálók elszaporodásának megakadályozása érdekében irtásuk biztosítása szükséges,
- fogyasztásra nem alkalmas ételek elszállíttatásáról gondoskodni szükséges,
- a gyűjtőláda felügyeletét ellátó részéről járványügyi szempontból fokozott figyelmet igényel az élelmiszerek származási helyének nyilvántartása, a romlandó, rövid fogyaszthatósági-, minőség-megőrzési idejű élelmiszerek átválogatása, illetve nyári időszakban, a hűtést igénylő élelmiszerek tárolási feltételeinek biztosítása.”

Az élelmiszerek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával összefüggő tevékenységet jogszabályok szabályozzák, a tevékenység engedéllyel végezhető, melyhez számos, pl. tárgyi feltételnek, személyi és tárgyi higiéniai feltételnek, élelmiszerekre alkalmazandó rendelkezésnek, az alapanyagok előkészítésére, étel- és termékkészítésre, a készétel kezelésére, tárolására, csomagolásra, hűtésre, szállításra vonatkozó rendelkezésnek kell megfelelni az élelmiszerbiztonság érdekében. Fontos követelmény még az élelmiszerek és az élelmiszer-összetevők teljes élelmiszerláncon át biztosított nyomon követhetősége is.

Az ügyben az előkészítő osztály megkereste a Dunaújvárosi Járási Hivatal Élelmiszer-biztonsági és Állategészségügyi Osztályát is állásfoglalás kialakítására, akik azt a tájékoztatást adták, hogy a magánszemély magánszemély részére történő élelmiszer adománnyal kapcsolatosan nincs hatáskörük. Az élelmiszeripari vállalkozókra vonatkozó, az élelmiszerek termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos jogszabályi előírásokat, ajánlásokat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal honlapján megtalálható „Útmutató a vendéglátás és étkeztetés jó higiéniai gyakorlatához” tartalmazza.

A fent említett útmutató szabályozza többek között a rendezvényen megmaradt ételek karitatív

felhasználását is.

Az Útmutató szerint:

„A megmaradt élelmiszerek karitatív célú felhasználása élelmiszer-vállalkozásnak minősül, az azt végző felelős az ételek biztonságosságáért. A tevékenység végzéséhez a kerületi hivatal külön engedélyre van szüksége.

Legfontosabb szempont, hogy csak és kizárólag élelmiszerbiztonsági szempontból megfelelő ételt szabad karitatív célra felhasználni!

Fontos figyelembe venni a fogyasztók érzékenységét, „esendőségét” is, mert egészségi állapotában sérülékeny, beteg, kisgyermek, idős ember, és a legyengült immunállapotúak esetében fokozott körültekintés szükséges, az ő esetleges, élelmiszerrel közvetített megbetegedésükhöz kevesebb káros anyag, kevesebb mikroba szervezetbe jutása is végzetes következményekkel járhat.

Nem adható át az élelmiszer, étel, ha:

- lejárt a fogyaszthatósági/minőségmegőrzési ideje,
- hűtést igényel, de hűtés nélkül tárolták,
- sérült a csomagolása,
- a fogyasztótól, tálalóasztalról visszagyűjtötték,
- melegen tartást igényel, de 3 órán túl szobahőmérsékleten tárolták,
- szennyeződött, fertőződhetett,
- romlott,
- ismeretlen származású, eredetű,
- a gyártója, készítője valami ok folytán nem vállal érte felelősséget,
- a termék nyomon követhetősége nem biztosított.

Tovább adható élelmiszerek, ételek csoportosítása:

- Hűtést, hőn tartást nem igénylő bontatlan, ép, eredeti csomagolású élelmiszerek, italok, ha a gyártó jelzésének megfelelő hőmérsékleten tárolták, a gyártó utasítása szerint kezelték: pl. csomagolt ásványvíz, üdítőitalok, csomagolt édességek (csokoládé, cukorka, keksz, nápolyi stb.), csomagolt sütőipari termékek, konzervek.
- Hűtést, hőn tartást nem igénylő, csomagolatlan élelmiszerek, amennyiben a fogyasztóig eljutásuk biztosított az élelmiszerek szennyeződéstől való védelme: pl. száraz sütemény, pogácsa, keksz, nápolyi, cukorka, csokoládé, zöldség-gyümölcs, pékáru, péksütemény.
- Hűtést igénylő élelmiszerek, ha a hűtlánc nem szakadt meg (nem szakad meg a fogyasztásig), a fogyasztóig eljutásuk biztosított az élelmiszerek szennyeződéstől való védelme: pl. cukrászsütemény, hidegkonyhai készítmények, tej, tejtermékek, húskészítmények.
- Melegen tartást (hőn tartást) vagy közvetlenül a fogyasztás előtt átsütést, átforralást igénylő, melegen fogyasztandó készételek, amennyiben a hőn tartás/hűtés nem szakadt meg (a fogyasztásig nem is szakad meg), és a fogyasztóig eljutásuk folyamatosan biztosított az élelmiszerek szennyeződéstől való védelme, pl.: készételek, levesek, pörköltfélék, sülték, főzelékek, köretek, mártások. Ennek az élelmiszercsoportnak a karitatív felhasználása azonban mindig alapos körültekintéssel és esetenként korlátozással történhet!

Az élelmiszer átadójának minden alkalommal meg kell határoznia az átadandó, átadható ételek, élelmiszerek körét és mennyiségét. Ezt az esetenként szóba jövő élelmiszerek és azok kezelési folyamatainak egyedi, helyi adottságainak és lehetőségeinek ismeretében az átadó, mint felelős élelmiszer-vállalkozó állapítja meg. Tudnia kell azt is, hogy a felelőssége abban áll, hogy csak biztonságos élelmiszert adhat át, és a felelősséget átvállalónak az élelmiszer lejáratára, tárolására, szállítására vonatkozó követelményeket – amely lehet pl. lejárat, hőmérséklet – a tudomására kell hoznia. Az ételek fogyaszthatósági idejét minden esetben a készítő vállalkozásnak kell

megállapítani, a saját eljárása és a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével, amit vagy a csomagoláson, vagy csomagolatlan élelmiszerek esetében a kísérődokumentáción kell feltüntetni. Az átadó és átvevő felek kölcsönösen győződjenek meg egymás szakmai megfeleléséről.

Iránymutatásként néhány gyakorlatban bevált lejáratási idő:

- meleg étel szobahőmérsékleten tartva a főzés befejezése után 3 óra,
- meleg étel, a főzést követően azonnal lehűtve és hűtve (0 – +5 °C) tartva 24-48 óra.

Az élelmiszer átvevőjének fontos tudnia, hogy az átvétel pillanatától kezdve a felelősséget is átvette. Az átvétel az ellátási folyamatban lehet többlépcsős is, ami a kockázatot növelheti, de minden esetben biztosítandó a nyomon követés.”

A fentiekből látható, hogy nemcsak az élelmiszerek vállalkozók általi előállításával és forgalmazásával, valamint a vendéglátással és az étkeztetéssel kapcsolatos előírások jelentősek, hanem a rendezvényen megmaradt ételek karitatív felhasználásának is szigorú szabályai vannak, pedig ezen élelmiszerek származása, elkészítése, tárolása, szállítása nyomon követhető.

A Népegészségügyi osztály által előírt feltételek nem mindegyikének tudna megfelelni önkormányzatunk az étel láda kihelyezésével, ilyen:

- a rovarok irtása, mivel repülő rovaroktól, rágcsálóktól esetleg megvédhető, amennyiben mindenki bezárja maga után a kialakított gyűjtőt, de a mászó rovaroktól (pl. hangya) már nem, hiszen nem lesznek hermetikusan lezárthatók sem a láda, sem a behelyezett élelmiszerek;
- a gyűjtő napi többszöri takarítása, ellenőrzése sem biztosítaná azt, hogy fogyasztásra nem alkalmas ételek kerüljenek bele, mivel érzékszervi vizsgálattal nem minden esetben állapítható meg az élelmiszer fogyaszthatósága, pl. vírusos vagy bakteriális fertőzés esetén, és ez a lejáratási időn belüli, bontatlan csomagolású, tartós, gyári készítményekre is vonatkozhat, hiszen nem minden esetben látható a minőségi romlás, nem lehet tudni, hogy aki a gyűjtőben elhelyezte, otthon milyen körülmények között tárolta, akaratlagosan nem fertőzte-e meg;
az is előfordulhat, hogy az ellenőrzések közötti időben történik fogyasztásra nem alkalmas élelmiszer behelyezése és elvitele;
- a gyűjtőláda felügyeletét ellátó szervezet nem tudna eleget tenni annak a járványügyi szempontból fontos követelménynek, hogy az élelmiszerek származási helyét nyilvántartsa, mivel nem lenne nyomon követhető, hogy ki helyezte el az élelmiszert;
- a nyári időszakban, a hűtést igénylő élelmiszerek tárolási feltételeinek biztosítása.

A működtető szervezet kártérítési felelőssége is felmerülhet az esetleges megbetegedések esetén.

Önkormányzatunk kötelező szociális feladatait pénzügyi, természetbeni ellátások és szociális szolgáltatások biztosításával, intézményein keresztül, illetve ellátási szerződés kötésével más szervezet útján ellátja.

Fentiek alapján nem javaslom az étel láda önkormányzat által történő elhelyezését és az étel láda rendszeres ellenőrzésére közreműködő szervezet bevonását. Az erről szóló döntést az „A” határozati javaslat tartalmazza.

Abban az esetben, ha a Tisztelt Közgyűlés mégis az étel láda elhelyezése mellett dönt, úgy meg kell keresni azt a szervezetet, amely a napi 24 órás felügyeletet el tudja látni. Ennek érdekében javaslom felhívás közzétételét, melyben az étel láda beszerzési költségének biztosításához bruttó 300.000.- Ft támogatást biztosítana az önkormányzat a szervezet részére. Az erre vonatkozó döntést a „B” határozati javaslat tartalmazza.

Az előterjesztést a szociális, egészségügyi és lakásügyi bizottság, valamint az ügyrendi, igazgatási és jogi bizottság a 2018. január 23-i ülésén megtárgyalta, a bizottságok véleményét az elnökök szóban terjesztik elő.

A fentiek alapján az alábbi „A” és „B” határozati javaslatot terjesztem a Tisztelt Közgyűlés elé:

„A”

HATÁROZATI JAVASLAT

Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlésének .../2018. (I. 25.) határozata az étel láda elhelyezése feltételeinek megtárgyalásáról

1. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya által kiadott, a Dunaújváros közterületére tervezett ételadományok gyűjtését szolgáló étel láda kihelyezésére vonatkozó közegészségügyi-, higiéniás feltételekről szóló állásfoglalást.
2. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése kijelenti, hogy az étellárában elhelyezett élelmiszerek esetleges egészségügyi kockázatára és az 1. pontban hivatkozott állásfoglalásra tekintettel nem kíván Dunaújváros közterületén ételadományok gyűjtését szolgáló étel ládát elhelyezni.

„B”

HATÁROZATI JAVASLAT

Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlésének .../2018. (I. 25.) határozata az étel láda elhelyezése feltételeinek megtárgyalásáról

1. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya által kiadott, a Dunaújváros közterületére tervezett ételadományok gyűjtését szolgáló étel láda kihelyezésére vonatkozó közegészségügyi-, higiéniás feltételekről szóló állásfoglalást.
2. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy tegyen közzé a dunaújvárosi egyesületek, alapítványok, illetve egyházi szervezetek részére felhívást az ételláda elhelyezésére és közegészségügyi- és higiéniás feltételeknek megfelelő karitatív működtetése céljából.

Felelős: - a határozat végrehajtásáért:
a polgármester
- a határozat végrehajtásában való közreműködésért:
a humán szolgáltatási osztály vezetője

Határidő: 2018. február 15.

3. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy a felhívási határidő lejártát követően a szociális, egészségügyi és lakásügyi bizottság véleményének kikérésével válassza ki azt a szervezetet, amelyet az étel láda elkészítéséhez való hozzájárulás címén támogat Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata.

- Felelős:** - a határozat végrehajtásáért:
a polgármester
- a határozat végrehajtásában való közreműködésért:
a humán szolgáltatási osztály vezetője

Határidő: 2018. április 13.

4. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése a 3. pontban foglaltak szerint kiválasztott szervezet részére az ételláda bekerülési költségéhez való hozzájárulás címén bruttó 300.000.- Ft vissza nem térítendő támogatást biztosít, amelyre támogatási szerződést köt.
5. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy a 3. pontban foglaltak szerint kiválasztott szervezettel a támogatási szerződést az ügyrendi, igazgatási és jogi bizottság véleményének kikérését követően írja alá.

- Felelős:** - a határozat végrehajtásáért:
a polgármester
- a határozat végrehajtásában való közreműködésért:
a humán szolgáltatási osztály vezetője

Határidő: az ügyrendi, igazgatási és jogi bizottsági ülését követő 15 napon belül

6. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése a 4. pontban szereplő kötelezettségvállalásra Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2018. évi költségvetéséről és végrehajtásának szabályairól szóló rendeletében fedezetet biztosít a folyamatban lévő kötelezettség vállalások tartalék előirányzat sora terhére.
7. Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése utasítja a jegyzőt, hogy az 1. pontban foglalt döntést a Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata 2018. évi költségvetéséről szóló rendelet módosítása során vegye figyelembe.

- Felelős:** - a költségvetés tervezéséért:
a jegyző
- a költségvetés tervezésében való közreműködésért:
a költségvetési és pénzügyi osztály vezetője

Határidő: 2018. évi költségvetési rendelet módosításának időpontja

Dunaújváros, 2018. január 25.

Cserna Gábor
polgármester